

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 255/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti S., a. s., B., zastúpenej advokátkou JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 58 Cb 58/1999 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Obo 33/2009 a takto

rozhodol:

Sťažnosť spoločnosti S., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2009 doručená sťažnosť spoločnosti S., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 58 Cb 58/1999 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 4 Obo 33/2009. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 4. júna 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že v súdnom konaní vedenom sťažovateľkou ako žalobkyňou proti žalovanej E. o zaplatenie 1 813 217,78 eur (54 625 000 Sk) s prísl. uznesením krajského súdu č. k. 58 Cb 58/1999-714 z 24. februára 2009 vyhláseným na pojednávaní bola pripustená zmena žaloby v zmysle návrhu sťažovateľky zo 6. októbra 2003. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 3. marca 2009 odvolanie. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 33/2009 z 21. apríla 2009 bolo odvolanie odmietnuté ako neprípustné.

Podľa názoru sťažovateľky postup a rozhodnutia všeobecných súdov boli neakceptovateľné. Krajský súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, a to aj napriek tomu, že zmenu žaloby pripustil bez návrhu sťažovateľky ako žalobkyne. Zároveň účastníkov konania poučil, že proti uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok. Sťažovateľka napriek takémuto poučení podala proti uzneseniu odvolanie s poukazom na ustanovenie § 201 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastník konania môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Nie je totiž možné neprípustnosť odvolania v zmysle § 202 ods. 3 písm. f) a j) Občianskeho súdneho poriadku vzťahovať na daný prípad. Je to tak z dôvodu, že všeobecné súdy môžu rozhodnúť v zmysle § 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o pripustení zmeny návrhu na začatie konania iba na základe návrhu žalobcu. Sťažovateľka však predtým výslovne uviedla, že na svojom návrhu vyplývajúcom z vyjadrenia zo 6. októbra 2003 netrvá a že zotrváva na pôvodnej žalobe z 27. decembra 1999 vrátane jej skutkového základu. Najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 4 Obo 33/2009 z 21. apríla 2009 odvolanie odmietol s odôvodnením, že proti rozhodnutiu o pripustení zmeny návrhu nie je odvolanie prípustné, a ďalšími dôvodmi podaného odvolania sa vôbec nezaoberal.

Sťažovateľka je presvedčená, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označeného práva v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 58 Cb 58/1999 a najvyšším súdom pod sp. zn. 4 Obo 33/2009 s tým, aby boli uznesenia krajského súdu z 24. februára 2009 a najvyššieho súdu z 21. apríla 2009 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie krajskému súdu. Požaduje tiež náhradu trov právneho zastúpenia od najvyššieho súdu v sume 292,38 eur.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 33/2009 z 21. apríla 2009 vyplýva, že ním bolo odmietnuté odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu č. k. 58 Cb 58/1999-714 z 24. februára 2009. Podľa názoru najvyššieho súdu v predmetnej veci sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu, ktorým krajský súd pripustil zmenu návrhu podľa § 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, za ktorú bolo považované podanie sťažovateľky zo 6. októbra 2003. Podľa § 202 ods. 3 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu. Neprípustnosť odvolania znamená, že zákon výslovne vylučuje možnosť rozhodnutie súdu napadnúť riadnym opravným prostriedkom. Ako to vyplýva z výpočtu prípadov, v ktorých nie je prípustné podať odvolanie, ide o taxatívny výpočet. Vzhľadom na uvedené skutočnosti podľa § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku bolo potrebné odvolanie odmietnuť. Uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 30. apríla 2009.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka nepodala proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 33/2009 z 21. apríla 2009 dovolanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 58 Cb 58/1999 treba považovať za oneskorene podanú.

Uznesenie krajského súdu z 24. februára 2009 bolo vyhlásené priamo na pojednávaní v prítomnosti účastníkov konania a zrejme nebolo doručované jeho písomné vyhotovenie. Sťažovateľka podala proti uzneseniu odvolanie 3. marca 2009. Je preto celkom nepochybné, že najneskôr v čase podania odvolania už o uznesení vedela. Vzhľadom na to sťažnosť ústavnému súdu, ktorá bola odovzdaná na poštovú prepravu až 4. júna 2009, je oneskorená.

Odlišná je situácia vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému najvyšším súdom pod sp. zn. 4 Obo 33/2009. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za neprípustnú.

V rozpore s poučením krajského súdu ústne daným na pojednávaní po vyhlásení uznesenia z 24. februára 2009, podľa ktorého proti uzneseniu o pripustení zmeny návrhu nie je odvolanie prípustné, sťažovateľka dospela k právnemu názoru, že toto poučenie je nesprávne a že v skutočnosti je odvolanie vzhľadom na ustanovenie § 201 Občianskeho súdneho poriadku prípustné, keďže sťažovateľka ako žalobkyňa o zmenu návrhu nežiadala. Rovnaký názor zaujíma sťažovateľka aj vo vzťahu k následnému uzneseniu najvyššieho súdu, ktorý sa stotožnil s názorom krajského súdu o neprípustnosti odvolania v danom prípade.

Sťažovateľka vlastne tvrdí, že postupom najvyššieho súdu, ktorý odmietol meritórne konať o jej odvolaní, bola sťažovateľke v rozpore so zákonom odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Možno urobiť záver, že na základe skutočností tvrdených sťažovateľkou mohla táto podať proti uzneseniu najvyššieho súdu dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý ústavný súd považuje za účinný opravný prostriedok na ochranu základných práv alebo slobôd. Nepodanie dovolania zakladá neprípustnosť sťažnosti.

Vzhľadom na to, že sťažovateľka netvrdila a nepreukázala, že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, neprichádzal ani do úvahy zo strany ústavného súdu postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2009